

חדשות תעופה בקצרה – יוני 2010

- חברת EADS (איחוד תעשיות האירוספייס האירופי), מבצעת ניסויי טיסה תוך שימוש בביו-דלק שמופק מאצות. הניסויים נערכים במטוס דיימונד DA42NG דו-מנועי מונע דיזל שלמנועיו נעשו מספר כיוונונים והתאמות פשוטות. היות והביו-דלק אנרגטי יותר מדס"ל (דלק סילוני), הצריכה קטנה ב- 1.5 ליטר לשעת טיסה. כמו כן הזיהום שדלק זה יוצר, קטן בהרבה מזיהום שיוצר דס"ל וכך לדוגמא הוא יוצר 98% פחות דו-תחמוצת הגפרית ופחות גם במרכיבי זיהום אחרים. את האצות ניתן לגדל באזורים שבמילא חקלאות לא תצלח בהם ואפילו במי-ים, כך שגידולן לא גוזל שטחי חקלאות למזון ויתרון נוסף הוא שקצב גידולן מהיר. חסרונן שליצור בהיקפים תעשייתיים, יש צורך בשטחים גדולים ויחד עם תהליכי ההפקה העכשוויים, עלות הדלק המופק עדיין יקרה משמעותית מדס"ל ויש צורך במחקר נוסף בכדי להגיע לעלות סבירה ותחרותית לשימוש מסחרי.
- חברת MISTRAL ENGINES השווייצרית, נאלצה להפסיק את פיתוח המנוע התעופתי הסיבובי (מנוע וונקל) שאותו היא מפתחת מזה עשור, בשל מצוקת תקציב. למנוע, G-300, הספק של 300 כ"ס והוא היה הראשון במשפחת מנועים סיבוביים שהחברה מפתחת והיה בשלבי פיתוח מתקדמים. החברה מנסה להשיג מקורות מימון ומוכנה לייצור שותפויות על מנת להזרים את ההון הדרוש להמשך הפיתוח ואם לא תהיה ברירה, גם למכור את הזכויות לטכנולוגיות שפיתחה.
- שנת 2009 היתה השנה הגרועה ביותר בשוק מטוסי הבוכנה בתעופה הכללית מזה 13 שנה. בשנה זו סופקו 965 מטוסים בלבד, לעומת 2,119 ב- 2008, 2,675 ב- 2007 ו- 2,755 ב- 2006.
- הגדולה מבין היצרניות, ססנה, סיפקה ב- 2009 354 מטוסים לעומת 865 ב- 2006, השנייה אחריה, צירוס, סיפקה 268 לעומת 721 בהתאמה והשלישית, דיימונד, סיפקה 150 לעומת 438 בהתאמה. סך המטוסים שסופקו ברבעון הראשון של 2010 היה 166 והיה אף גרוע מזה של 2009 בו סופקו 179 מטוסים. אולם לדברי היצרניות, שנת 2010 תהיה דומה לשנת 2009 ונראה שזוהי התחנית שממנה והלאה, תחל התאוששות.
- ההערכה העדכנית של הפנטגון לעלות תוכנית הפיתוח והרכישה של מטוסי ה- F-35 ב- 35 שנות התוכנית (2001-2035), עלתה שוב ועומדת עתה על סך של 382 מיליארד דולר (!!), עבור 2,457 מטוסים המתוכננים לרכישה ע"י ח"א, הצי והמרינס. זוהי עלייה של 54.2 מיליארד דולר מההערכה שניתנה בפברואר השנה וגבוהה ב- 64% מהערכה ב- 2001, כאשר מרטין-לוקהיד זכתה במכרז. בקונגרס נמתחת ביקורת חריפה על דרך ניהול הפרויקט, יכולתה של היצרנית לנהל והעלויות המאמירות. הערכת מרטין-לוקהיד נמוכה ב- 20% מהערכת הפנטגון וכדי למזער התייקרויות נוספות, תשונה שיטת החישוב למחיר קבוע למטוס החל מסוף שנה זו, במקום בעוד שנתיים כפי שתוכנן בתחילה. באופן זה התייקרויות נוספות, במידה ותהיינה, תחולנה על מרטין-לוקהיד.
- ח"א הישראלי הזמין עד כה 25 מטוסי F-35 ובדק אפשרות וצורך להזמנות נוספות, כאשר על הפרק שלושה נושאים עיקריים: מחיר המטוסים, מידת שילוב מערכות מתוצרת ישראלית במטוסים שישראל תרכוש ומידת מתן עבודות לחברות ישראליות בתמורה לרכישת המטוסים. בינתיים התעשייה הצבאית פיתחה סדרה של חימושים שיתאימו לתאי החימוש הפנימיים של ה- F-35 ורפא"ל פיתחה דגמים מוקטנים של טילי האוויר-אוויר "פיינתון 5" ו"דרבי" מתוצרתה, שאף הם יתאימו לאותם תאי חימוש פנימיים. התאמות אלו חשובות שכן התקנת חימוש בנקודות תלייה חיצוניות, מבטלת במידה רבה את תכונת החמקנות של ה- F-35.
- חברת INNOCOM הישראלית, נמצאת בשלב מתקדם של פיתוח כטב"מ הממריא אנכית שאורכו 1.5 מ', מוטתו 1 מ', משקלו 30 ק"ג מהם 5 ק"ג מטעד ומשך שהייתו 4 שעות. המטעד מכיל ציוד לראיית יום ולילה וכן מערכת לטיסה אוטונומית מלאה מההמראה ועד לנחיתה. הכטב"מ מבוסס על תכנון בן 10 שנים שנעשה ע"י חברה אמריקאית אשר גם שותפה בפרויקט. תפעול המערכת פשוט ונעשה באמצעות

מחשב נייד רגיל, עלותה \$ 300,000 והיא מיועדת להתקנה בספינות משא/נוסעים להתרעה מוקדמת מפני ספינות פיראטיות.

- כונית חתמה על עיסקה לרכישת 3 מטוסי תדלוק מדגם KC-130J "הרקולס" וזוהי עיסקת היצוא הראשונה של היצרנית מרטין-לוקהיד להרקולס-מיכלית מדגם J החדיש. המיכליות נועדו לתדלוק מערך מטוסי הקרב מדגם F-18C/D של ח"א הכוויית ואספקתם מתוכננת ל-2013-14. שווי העיסקה 245 מיליון דולר ויתכן שיוזמנו מטוסים נוספים, שכן ב-2009 ביקשה כונית לרכוש 8 מטוסים מדגם זה.

- חברת התעופה EMIRATES מדובאי שהוקמה בשנות ה-80, הינה כיום אחת מהחברות בעלות קצב הפיתוח מהמהירים בעולם ועם המטוסים החדשים ביותר. הצי הנוכחי שלה כולל 141 מטוסים, הן של בואינג והן של איירבס ובהזמנה עוד 168 מטוסים. חברה זו היא המובילה בעולם בהזמנת מטוסי האיירבס A380 סופר-גימבו, כשבאמתחתה הזמנה של 58 מטוסים מדגם זה, הרחק מעל לבאות אחריה – קוונטס האוסטרלית עם 20, החברה הסינגפורית עם 19, לופטהנזה עם 15, אייר-פרנס ובריטיש איירווייז עם 12 כ"א וכו'. אולם היא אינה מסתפקת בכך ובמהלך תערוכת המטוסים ILA בברלין לפני מספר שבועות, הזמינה 32 מטוסים נוספים מדגם זה, בערך כולל של 11.5 מיליארד דולר (!!) לאספקה ב-2015-17 ולדברי מנהלה, טים קלארק, יתכן שיוזמנו נוספים.

בעקבות התרחבותה המהירה והתחלת היציאה מהמשבר הכלכלי של 2009, מתכננת החברה לגייס כ-700 טייסים במהלך 18 החודשים הקרובים.

- המעבורת "אטלנטיס" ביצעה את טיסתה האחרונה לחלל לאחר 25 שנות שרות, בהביאה תא מחקר רוסי לתחנת החלל הבינ"ל וביצוע טיפולים בסוללות ובאנטנות של התחנה.

אטלנטיס הייתה הרביעית בסדרת המעבורות, נכנסה לשרות ב-1985 והיתה הראשונה שהתחברה לתחנת החלל הרוסית "מיר" ב-1995. נותרו עוד שתי מעבורות, "דיסקברי" שתבצע את טיסתה האחרונה עוד הקיץ ו"אנדבר" שתבצע את טיסתה האחרונה לקראת סוף 2010 או תחילת 2011 ובכך יבוא אל קיצו עידן המעבורות שנמשך כמעט שלושה עשורים. הממשל הקציב בשלב זה 15 מיליון דולר לביצוע הסבה ועזרה במציאת מקומות עבודה חדשים ל-3,200 עובדים שיפוטרו בשל הוצאת המעבורות מהשרות וזוהי הקצבה התחלתית, שכן בסופו של דבר צפוי שיפוטרו כ-20,000 עובדים.

ערך: דוד קומפורטי